Üç Etkile?im Türünde Çevrimiçi Öz Düzenleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üç Etkile?im Türünde Çevrimiçi Öz Düzenleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32015

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üç Etkile?im Türünde Çevrimiçi Öz Düzenleme Ölçe?i, bireylerin çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda sergiledikleri öz düzenleme davran??lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Bu ölçek, özellikle uzaktan e?itim ba?lam?nda kritik öneme sahip olan üç temel etkile?im türünü (Ö?renci-Ö?retmen, Ö?renci-Ö?renci ve Ö?renci-?çerik) temel alarak yap?land?r?lm??t?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2019 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile psikometrik özelliklerinin güçlü oldu?u gösterilmi?tir.

Ölçek, toplamda 30 maddeden olu?makta ve üç alt boyutta çevrimiçi ö?renmede öz düzenleme stratejilerinin ne kadar etkili kullan?ld???n? tespit etmeyi amaçlamaktad?r. Elde edilen yüksek güvenirlik katsay?lar? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygun, sa?lam bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Öz Düzenleme, Çevrimiçi Ö?renme, Uzaktan E?itim, Öz Düzenleme Stratejileri, Ö?renci Etkile?imi, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Recep Çak?r, Mehmet Kara, Veli Kukul

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerini ne derece etkin bir ?ekilde düzenleyebildiklerini saptamakt?r. Ölçek, özellikle Michael G. Moore'un uzaktan e?itim teorisinde vurgulad??? kritik üç etkile?im alan?nda (Ö?renci-Ö?retmen, Ö?renci-Ö?renci ve Ö?renci-?çerik) ö?rencilerin sergiledi?i öz düzenleme stratejilerini ayr?nt?l? olarak analiz etmeyi hedefler.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lar?na, çevrimiçi derslerin tasar?m?n? ve uygulanmas?n? iyile?tirmek için ö?rencilerin hangi etkile?im alanlar?nda daha fazla deste?e ihtiyaç duyduklar?n? belirlemede somut veriler sunmaktad?r. Bu sayede, çevrimiçi e?itimde ba?ar?y? art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahaleler geli?tirilebilir.

Yap?

Ölçek, bili?sel ve üstbili?sel stratejileri içeren psikolojik bir yap? olan öz düzenleme kavram?n? ölçmektedir. Ancak bu ölçüm, geleneksel ö?renme ortamlar?ndan farkl? olarak, çevrimiçi etkile?im ba?lam?na özgülenmi?tir. Ölçe?in yap?sal modeli, çevrimiçi ö?renme deneyimini tan?mlayan üç

ARABPSYCHOLOGY.COM

ana etkile?im türüne odaklanmaktad?r:

Ö?renci ve Ö?retmen Aras?ndaki Etkile?imde Öz Düzenleme: Ö?retim eleman?yla ileti?im kurma, geri bildirim isteme ve yard?m arama becerilerini kapsar.
Ö?renci ve Ö?renci Aras?ndaki Etkile?imde Öz Düzenleme: Akranlarla i?birli?i yapma, tart??malara kat?lma ve sosyal ö?renme süreçlerini düzenleme becerilerini içerir.
Ö?renci ve ?çerik Aras?ndaki Etkile?imde Öz Düzenleme: Ö?renme materyalini planlama, organize etme, özetleme ve anlama stratejilerini kullanma becerilerini kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in faktör yap?s?n?n uygunlu?u, ileri düzey istatistiksel bir yöntem olan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Modelin uygunlu?una ili?kin elde edilen analiz sonuçlar?, yap?sal geçerlik aç?s?ndan oldukça kabul edilebilir düzeydedir. Bu sonuçlar ?unlard?r: Ki-kare serbestlik derecesi oran? ($\chi 2/df$) 2.79 olarak bulunmu?tur (3.0 veya alt? kabul edilebilir s?n?rlar içindedir); Kök Ortalama Hata Yakla??m? (RMSEA) de?eri .07 olarak hesaplanm??t?r (iyi uyum için .08 alt? beklenir); Normlu Olmayan Uyum ?ndeksi (NNFI) de?eri .92; Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kal?nt? (SRMR) de?eri .05 (mükemmel uyum); Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI) de?eri .92 ve Parsimonik Normlu Uyum ?ndeksi (PNFI) de?eri .81 olarak elde edilmi?tir. Bu göstergeler, ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n veriyi iyi temsil etti?ini do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, güvenirlik analizlerinin temel göstergesi olan Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak incelenmi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Tüm ölçek için Cronbach Alfa güvenirlik katsay?s? .98 gibi oldukça yüksek bir de?erde hesaplanm??t?r. Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? ise s?ras?yla .96 (Ö?renci-Ö?retmen Etkile?imi), .96 (Ö?renci-Ö?renci Etkile?imi) ve .95 (Ö?renci-?çerik Etkile?imi) olarak belirlenmi?tir. Bu katsay?lar, ölçe?in hem bütününde hem de alt boyutlar?nda tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, orijinal yap?y? do?rulamak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Analizler, ölçe?in 30 madde ve üç ayr? faktörden olu?an yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu üç faktör, çevrimiçi ö?renme

ARABPSYCHOLOGY.COM

ortamlar?nda gerçekle?en temel etkile?im türlerini temsil etmektedir.

Elde edilen uyum indeksleri (özellikle CFI ve NNFI de?erlerinin .90'?n üzerinde olmas?), önerilen modelin veri ile mükemmel bir uyum sergiledi?ini göstermektedir. Bu da ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü bir kan?t?d?r ve çevrimiçi ba?lamda öz düzenleme davran??lar?n?n bu üç boyutta incelenmesinin teorik dayana??n? desteklemektedir.

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format:

30 maddeden olu?an öz bildirim türünde ölçek.

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Yüksekö?retim Düzeyinde Çevrimiçi Ö?renim Gören Ö?renciler

Ya? Grubu:

Yeti?kin Ö?renciler (Genellikle 18+)

Popülasyon Detaylar?:

Çevrimiçi veya karma ö?renme ortamlar?nda aktif olarak ders alan üniversite ö?rencileri.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim ölçe?i olarak, kat?l?mc?lardan çevrimiçi ö?renme deneyimlerine ili?kin maddeleri derecelendirmeleri istenmektedir. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi? olsa da, genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Düzenleme, Uzaktan E?itim, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?renci Ba?ar?s?, E?itim Teknolojisi, Do?rulay?c? Faktör Analizi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Veri Kayna??nda Mevcut De?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:

recepcakir@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi:

Veri Kayna??nda Mevcut De?ildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar Recep Çak?r ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Sorumlu yazar?n e-posta adresi: recepcakir@gmail.com.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: uc-etkilesim-turunde-cevrimici-oz-duzenleme-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Çak?r, R., Kara, M. ve Kukul, V. (2019). Üç Etkile?im Türünde Çevrimiçi Öz Düzenleme Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *E?itim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 9*(2), 332-348. Doi:10.17943/etku.499407

Makalenin tam metnine eri?im için Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Üç Etkile?im Türünde Çevrimiçi Öz Düzenleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 30 madde üç faktörlü yap?dad?r.

Ö?renci ve Ö?retmen Aras?ndaki Etkile?imde Öz Düzenleme (12m): Gerekti?inde ö?retim eleman?na sorular sorar?m.

Ö?renci ve Ö?renci Aras?ndaki Etkile?imde Öz Düzenleme (21m): Çevrimiçi derslerde di?er ö?rencilerle düzenli olarak etkile?im kurar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?renci ve ?çerik Aras?ndaki Etkile?imde Öz Düzenleme (1m): Bir ödeve ba?lamadan önce, i?imi planlar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM